

สภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) ตามความคิดเห็นของครู
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 เขต
พัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา

**The Administration Condition with the 3D Educational Institutions Policy
according to Opinions of Secondary School Teachers, in Supervision of the
Department of Secondary Education Area, Zone 16,
Special Development Zone in Southern Border, Songkhla Province**

ฮาดียา ล่าเต๊ะ¹, ปัทมาพร ชลิตเพ็ชร² และเมธี ดิสวัสดิ์³

Hadeeya Lateh, Pattamaporn Chalertphet and Matee Di-sawat

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

²ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ³ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Abstract

The objectives of this study were 1) to study administration condition with the 3D Educational Institutions Policy of secondary schools in supervision of the Department of Secondary Education Area, Zone 16, Special Development Zone in Southern Border, Songkhla Province according to teacher's opinions ; 2) to compare administration condition with the 3D Educational Institutions Policy of secondary schools in supervision of the Department of Secondary Education Area, Zone 16, Special Development Zone in the South, Songkhla, Songkhla Province according to teacher's opinions, classified by variables of school's administrators characteristics, including educational degrees, academic positions, experiences in position, and locations of schools. Samples in this study were 177 secondary school teachers in supervision of the Department of Secondary Education Area, Zone 16, Special Development Zone in Southern Border, Songkhla Province in the Academic Year 2012. Research instrument was questionnaire using Likert's Rating Scales. The questionnaire was approved by experts for validity, and tried out to non-samples of 30 teachers. Before collecting data, the questionnaire was analyzed for reliability using alpha coefficient and the reliability was 0.99. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Post Hoc Comparison by Scheffe.

The research findings indicated that 1) the overall administration condition with the 3D Educational Institutions Policy of secondary schools in supervision of the Department of Secondary Education Area, Zone 16, Special Development Zone in Southern Boarder, Songkhla Province was found at a high level. When separately

considered in each aspect, it was found that every aspect was in a high level. The Sequences of each aspect from the highest to lowest level were as follows: Planning, Promotion and Support; Learning and Activities Management; Participation of All Sections; Control, Monitoring and Evaluation; and Development of Teachers, Administrators and Educational Staff, respectively. 2) When comparing administration condition with the 3D Educational Institutions Policy in secondary schools in supervision of the Department of Secondary Education Area, Zone 16, Special Development Zone in Southern Boarder, Songkhla Province according to teacher's opinions, classified by variables of school's administrators characteristics, namely educational degrees, academic positions, experience in operating position, and locations of schools by F-test, it was found that the administrators with different educational degrees, different academic positions had no difference in administration condition with the 3D Educational Institutions Policy. Moreover, the school's administrators with different experiences in school administration and different in school's locations had different administration condition with the 3D Educational Institutions Policy with statistical significantly difference at the .05 level.

Keyword: *Administration of the 3D Educational Institutions Policy, Secondary Schools, Special Development Zone in Southern Border, Songkhla Province*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปรลักษณะผู้บริหารโรงเรียน คือ วุฒิกการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์การดำรงตำแหน่ง และอำเภอที่ตั้งของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 177 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามแนวคิดของไลเคิร์ท หลังจากสร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) นำมาปรับแล้วนำไปทดลองใช้ (try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.99 จึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ และการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผน และส่งเสริมสนับสนุน ด้านการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ด้านการกำกับติดตาม ประเมินผล และด้านการพัฒนาครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามนโยบาย

สถานศึกษา 3 ดี (3D) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปรลักษณะผู้บริหารโรงเรียน คือ ภูมิ การศึกษา วิทยฐานะ ทดสอบโดยใช้การทดสอบค่าที ส่วนประสมการณ์ในการบริหารโรงเรียน และอำเภอที่ตั้งของโรงเรียน ที่ปฏิบัติงาน ทดสอบโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษา วิทยฐานะต่างกันมีสภาพ การบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) โดยรวมไม่แตกต่างกัน และผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสมการณ์ในการ บริหารโรงเรียน และอยู่อำเภอที่ตั้งของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีสภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D), โรงเรียนมัธยมศึกษา, เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา

บทนำ

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาหลายด้านที่เป็นปัจจัยในการกำหนดทิศทางการพัฒนาในระยะยาว โดยเฉพาะปัญหาคุณภาพคน การขาดความรู้ ขาดคุณธรรมจริยธรรม การยึดถือแต่ประ โยชน์ส่วนตน รวมทั้งการ ขาดความเป็นธรรมในสังคมที่นำไปสู่ความขัดแย้งและแตกแยก ในขณะที่สภาพแวดล้อมชุมชนเต็มไปด้วยแหล่ง อบายมุข ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หลายฝ่ายต่างเร่งแก้ไขเพื่อให้สังคม เกิดความสงบสุข เป็นสังคมที่มีคุณภาพ โดยหวังว่าการศึกษาจะเป็นกระบวนการช่วยสร้างคนให้บรรลุผลตาม เป้าหมายที่วางไว้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 มีความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2550) ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน สถานศึกษาควร ประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงงาม ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศให้สถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามนโยบาย สถานศึกษา 3D มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นนโยบายที่มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงงาม 3 ด้าน หรือ 3D คือ 1) Democracy ยึดมั่นประชาธิปไตย 2) Decency มีคุณธรรม ความเป็นไทย 3) Drug-Free ห่างไกลยาเสพติด (สำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย) เป็นเขตพื้นที่ที่ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกำหนดขึ้น เพื่อให้สามารถตั้งองค์กรพิเศษ และออกระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้สามารถ รองรับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ทำให้รัฐบาลมีความมุ่งมั่นเป็นอย่างมากที่จะแก้ไขปัญหาเพื่อให้ กลับคืนสู่ภาวะปกติ (แสงเพชร เรียบเรียง, 2550) อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการพัฒนาการศึกษาในเขต พัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมุ่งหวังที่จะให้การศึกษาเป็นส่วนช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและ ความสันติสุขในพื้นที่ (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2553) สำหรับการ จัด

การศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนใน 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ที่จัดอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาซึ่งผู้เรียนที่ศึกษาในระดับนี้จะอยู่ในช่วงอายุ 12-18 ปี ซึ่งเป็นวัยที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อในด้านความคิดและการกระทำ อาจก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ ดังนั้นผู้เรียนต้องอาศัยการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมในสิ่งที่ดีงามให้ และแนวคิดในทางสร้างสรรค์คือการทำให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการคิดพิจารณาอย่างมีเหตุผล ประสบการณ์ที่ได้จากการร่วมกิจกรรมก็จะติดตัวนักเรียนไปตลอด (โยธิน จันทรสว่าง, 2552) ฉะนั้นการจัดกิจกรรมตามนโยบายสถานศึกษา 3D ของสถานศึกษาถือเป็นประสบการณ์ที่ดีที่ผู้เรียนควรจะได้รับประสบการณ์ นั่นคือ ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่สุด เพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางในการทำงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) เป็นผู้ทำหน้าที่พัฒนาและรักษาคุณภาพของครูให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องวางแนวทางในการปฏิบัติหรือนโยบายที่ชัดเจน ให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูป สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ โดยเฉพาะบทบาทใหม่ของสถานศึกษา บทบาทของผู้บริหาร บทบาทของครู บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องสร้างกลไกในการจัดการเรียนรู้ครบวงจร เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานให้เกิดแก่ผู้เรียนตามมาตรฐานที่กำหนด (อุษณีย์ โพธิสุข 2543 อ้างถึงใน สมศักดิ์ สมมาคุณ, 2552:) ดังนั้นการควบคุม กำกับ ส่งเสริม ดูแลพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นงานหนึ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ (ภัทรา เขียวจัน, 2553:) ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3D ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา เกี่ยวกับความแตกต่างของผู้บริหารโรงเรียน คือ วุฒิกการศึกษา วิทฐานะ ประสบการณ์การบริหารโรงเรียน และอำเภอที่ตั้งของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีความแตกต่างกันทั้งในด้านประสบการณ์ (วิชาญ ทองดา, 2545) วุฒิกการศึกษา (สำออง ใจการณ์, 2544) ที่ตั้งของโรงเรียน (วิชาญ ทองดา, 2545) จะมีการบริหารงานที่ต่างกัน นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3D โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3D โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปรลักษณะผู้บริหารโรงเรียน คือ วุฒิกการศึกษา วิทฐานะ ประสบการณ์การบริหารโรงเรียน และอำเภอที่ตั้งของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

สำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2552) กล่าวว่า นโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) หมายถึง นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านประชาธิปไตย (Democracy) หมายถึง ผู้เรียนมีความตระหนัก เห็นความสำคัญ ศรัทธา และเชื่อมั่นการ

ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งรังเกียจการทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และความเป็นไทย (Decency) หมายถึง ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ความดีงาม รู้ผิดชอบชั่วดี มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และยึดถือปฏิบัติอยู่ในวิถีชีวิต 3) ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug-Free) หมายถึง ผู้เรียนรู้จักหลีกเลี่ยงห่างไกลยาเสพติด และสร้างภูมิคุ้มกันจากยาเสพติด โดยในปี พ.ศ. 2552 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเป็นนโยบายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และได้มีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานเพื่อให้หน่วยงานและสถานศึกษาทุกสังกัด มีความเข้าใจ และสามารถนำนโยบายสถานศึกษา 3D ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม (สำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2552) โดยกำหนดให้สถานศึกษามีการบริหารงานตามมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3D ซึ่งระบุไว้ในมาตรฐานด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 3D ของกระทรวงศึกษาธิการ (2552) มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผน และส่งเสริมสนับสนุน 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรม 3) ด้านการพัฒนาครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา 4) ด้านการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย 5) ด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

วิธีการวิจัย

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 316 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 177 คน การสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนขนาดของกลุ่มประชากรในแต่ละโรงเรียน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอที่ตั้งโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าทดสอบที (t-test) และค่าทดสอบเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการวางแผน และส่งเสริมสนับสนุน รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม และด้านการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสัดส่วนที่เท่ากัน ด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา และผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปรลักษณะผู้บริหาร โรงเรียน คือ วุฒិ การศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ในการบริหาร

โรงเรียน และอำเภอที่ตั้งของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ต่างกันมีสภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) โดยรวมไม่แตกต่างกัน และผู้บริหารโรงเรียนที่มี ประสบการณ์ในการบริหาร โรงเรียน และอยู่อำเภอที่ตั้งของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ต่างกันมีสภาพการบริหารงาน ตามนโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

1. สภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3D โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและราย ด้านอยู่ในระดับมาก อภิปรายผลได้ว่า ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาในยุคปัจจุบันเป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และสถานการณ์ในอนาคต จะต้องเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะคุณภาพผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งองค์ประกอบหลักของการปฏิรูปการศึกษาคือการปฏิรูปหลักสูตร การ ปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา และปฏิรูปการบริหารจัดการศึกษา ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้กำหนดนโยบายและทิศทางการทำงานด้านต่างๆ ประกอบกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษา แต่ละช่วงชั้น และการบ่มเพาะ กล่อมเกลา ปลูกฝังและปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความ รับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่น ได้อย่าง มีความสุข ถือเป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษา อีกทั้งนโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) มีผลบังคับให้สถานศึกษาทุก ระดับ ทุกสังกัดดำเนินการ ส่งผลให้ผู้บริหาร โรงเรียนได้ขับเคลื่อนตามนโยบาย ทำให้สถานศึกษามีระบบการ บริหารจัดการที่ดี มีการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมที่เน้นการสร้างองค์ความรู้และคุณลักษณะ 3D แก่ ผู้เรียน สามารถจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการทำงานให้เป็นแบบอย่างที่ดี เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน อีกทั้งเป็นผลมาจากการกระจายอำนาจทางการศึกษา ที่ให้สถานศึกษาได้มีอำนาจในการบริหารจัดการทำให้เกิด ความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น โดยสถานศึกษายึดถือนโยบาย เป้าหมายและมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของชาติและกรม ต้นสังกัดในการนำโรงเรียนสู่การปฏิบัติ และเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมใน การบริหารตัดสินใจ โดยให้ไปทำตามความต้องการและความคาดหวังของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อารีรัตน์ ศรีศรีรอด (2554 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) ของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดเลย พบว่า การดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด เลย โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3D โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา ตามความ คิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปรลักษณะผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีวุฒิการศึกษา และวิทยฐานะ ต่างกันมีสภาพการ บริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) โดยรวมไม่แตกต่างกัน เหตุผลที่การวิจัยเป็นเช่นนี้จะเป็นไปตามคำ กล่าวที่ว่า บุคคลมีความรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งในสังคมของตนและถือว่าตนมีหน้าที่ทำ ตามกฎเกณฑ์ต่างๆที่สังคมของตนกำหนด และส่วนหนึ่งเกิดจากความคาดหวังของบุคคลรอบข้างจึงต้องรับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่แตกต่างกัน ตามที่ปรากฏในทฤษฎีทางจริยธรรมของโคลเบอร์กตอนหนึ่งว่า บุคคลมีความรู้

ถึงบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งในสังคมของตน จึงถือว่าตนมีหน้าที่ทำตามกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่สังคมของตนกำหนดหรือคาดหวัง (ถาวร ไฝทอง : 2549) นอกจากนี้สังคมแห่งการเรียนรู้ ย่อมมีผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์ในการจัดการศึกษารวมกันมากมาย โอกาสที่จะได้แลกเปลี่ยนความรู้ที่มีอยู่ย่อมจะสูงตามไปด้วย รวมทั้งมีการจัดอบรม ประชุมสัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์ให้แก่ผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติพันธุ์ ศรีโสภา (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องบทบาทในการปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตคลองสามวา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3D โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปรลักษณะผู้บริหารโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน และอยู่อำเภอที่ตั้งของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีสภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่บุคคลที่มีประสบการณ์มากกว่าย่อมมีการสังสมความคิด การปฏิบัติงานจริงที่ผ่านมาไว้มากมาย เมื่อเจอสถานการณ์ใดๆ ย่อมจะสามารถมองเห็นปัญหาที่ชัดเจน สามารถรับมือและแก้ปัญหาต่างๆ ได้ดีกว่า (ถาวร ไฝทอง : 2549) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชาญ ทองดา (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาเขตการศึกษา 12 ด้านมาตรฐานโรงเรียน ด้านมาตรฐานการเรียนการสอน และด้านมาตรฐานการบริหารโรงเรียน พบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ทางการบริหารและจังหวัดที่ตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3D โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปรลักษณะผู้บริหารโรงเรียนที่อำเภอที่ตั้งของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีสภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอำเภอที่ตั้งของโรงเรียนมีสภาพที่ต่างกัน แนวคิดและการปฏิบัติตนของคนในอำเภอจึงมีลักษณะต่างกันผู้บริหารเลยมีแนวทางการปฏิบัติงานที่ต่างกัน ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาและสังคมของแบนดูรา ที่มีแนวความคิดพื้นฐานว่า แต่ละบุคคลจะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา บุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน (ประหยัด พลานุพัฒน์ 2545 อ้างอิงมาจาก Bandura : 1963) ส่วนหนึ่งน่าจะเป็นเพราะความไม่มั่นใจในความปลอดภัย จากปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในบางระยะเวลาจำเป็นต้องปิดการเรียนการสอน (ถาวร ไฝทอง : 2549) ส่งผลให้การบริหารงานหรือการจัดกิจกรรมตามนโยบายของโรงเรียนต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อองอาจ สว่างทิศ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ที่ตั้งโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพการบริหารงานตามนโยบายสถานศึกษา 3ดี (3D) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดสงขลา ผลที่ได้ทำให้ทราบถึงการการบริหารงานของผู้บริหาร อันนำไปสู่การกำหนดแนวนโยบายและวิธีการปฏิบัติงาน ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรนำผลที่ควรแก้ไขมาเป็นกรอบการปฏิบัติร่วมกัน โดยมีการประเมินผลเป็นระยะและต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- จิตติพันธุ์ ศรีโสภณ. 2545. บทบาทในการปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตคลองสามวา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- ถาวร ใฝ่ทอง. 2549. การปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 . วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ประหยัด พลานุกุศล. 2545. ศึกษาพฤติกรรมความสัมพันธ์เชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 โรงเรียนนิคมพัฒนา 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส.
- ภัทรา เขียวจิ้น. 2553. การบริหารงานกิจการนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาเครือข่ายสหวิทยาเขต จตุรพัฒน์ เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- โยธิน จันทรสว่าง. 2552. สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วิชาญ ทองดา. 2545. ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมศักดิ์ สมมาคุณ. 2552. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- แสงเพชร เรียบเรียง. 2550. ไฟใต้ที่รัฐปิดตานี้. กรุงเทพฯ: บริษัทไพลิน จำกัด.
- สำอองค์ ไชการณ. 2544. ความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอปัว จังหวัดน่าน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ตามแนวการปฏิรูปการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์.

- สำนักกิจการพิเศษ, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2552. นโยบายสถานศึกษา 3D เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา 3D และเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 3D. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย(น.ส.พ.ฟ้าเมืองไทย).
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2553. แผนปฏิบัติราชการการพัฒนาศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ 2553 ของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545ก. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2549-2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550. รายงานสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ: ฉบับสรุป. สืบค้นเมื่อ 4 ตุลาคม 2554 จาก <http://www.moc.moe.go.th/node/2280>
- องอาจ สว่างทิศ. 2545. สภาพและปัญหาการดำเนินงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม . วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเลย.
- อารีรัตน์ ศรีเครือดง. 2554. การดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดี (3D) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น.